

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

София, 10 януари 2023 г.

Конституционният съд в състав:

Председател: Павлина Панова

Членове: Мариана Карагъзова-Финкова

Константин Пенчев

Филип Димитров

Таня Райковска

Надежда Джелепова

Атанас Семов

Красимир Влахов

Янаки Стоилов

Соня Янкулова

при участието на секретар-протоколиста Полина Пешева разгледа в закрито заседание на 10 януари 2023 г. конституционно дело № 19/2022 г., докладвано от съдия Надежда Джелепова.

Производството е по чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията на Република България (Конституцията) и е във фазата на произнасяне по допустимост на искането по реда на чл. 19, ал. 1 от Закона за Конституционен съд (ЗКС).

Делото е образувано на 22.11.2022 г. по искане на омбудсмана на Република България за установяване на противоконституционност на чл. 10, ал. 16 от Закона за пътищата (ЗП) (обн. ДВ, бр. 26 от 29.03.2000 г., посл. изм. и доп. ДВ, бр. 23 от 19.03.2021 г.).

Според вносителя изискването за заплащане на дължимите винетни или тол такси, предвидено като условие за редовност при периодичен технически преглед на пътно превозно средство, поставя в зависимост две независими едно от друго задължения – за заплащане на такси при преминаване по платена пътна мрежа и за представяне на превозното средство за периодичен технически преглед. В искането се посочва, че обвързването на тези задължения ограничава правото на свободно придвижване на гражданите (чл. 35, ал. 1 от Конституцията), като създава пречки за собствениците или ползвателите на превозни средства да представят автомобилите си за технически преглед, принуждавайки ги да заплатят дължима пътна такса. Като се позовава на практиката на Конституционния съд вносителят прави извод, че в случая не съществува конституционно значим интерес, чиято приоритетна защита да изисква ограничаването на това право и че поставянето на условие за заплащане на пътните такси не е подходящо и съразмерно средство за постигане на конституционно значима цел. Според омбудсмана такава „принуда“, предвидена от законодателя, не отговаря и на изискването за стабилност, сигурност, последователност и предвидимост на правната уредба в противоречие с чл. 4, ал. 1 от Конституцията.

Конституционният съд, за да се произнесе по допустимостта на искането, съобрази следното:

Искането е направено от легитимен субект на инициатива съгласно чл. 150, ал. 3 от Конституцията. То е в обхвата на правомощието на омбудсмана да сезира Конституционния съд, тъй като е насочено към установяване на противоконституционност на законова разпоредба, за която се твърди, че накърнява принципа на правовата държава и нарушава основни права на гражданите, каквото е правото на свободно придвижване.

Предмет на искането е установяване на противоконституционност на разпоредби от действащ закон, което е правомощие на Конституционния

съд по чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията. По този предмет Конституционният съд не се е произнасял с решение или определение, включително и по неговата допустимост, поради което не е налице отрицателната процесуална предпоставка по чл. 21, ал. 6 ЗКС.

Искането има изискуемите от чл. 17, ал. 1 и 2 ЗКС и чл. 18, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд (ПОДКС) форма и реквизити.

Съдът приема, че при тези данни искането следва да бъде допуснато за разглеждане по същество.

На основание чл. 20а, ал. 1 ПОДКС съдът приема, че с оглед предмета на направеното искане следва да конституира като заинтересувани институции, които да представят становища по делото, Народното събрание, президента, Министерския съвет, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на вътрешните работи, министъра на транспорта и съобщенията, Върховния касационен съд, Върховния административен съд, Висшия адвокатски съвет и Агенция „Пътна инфраструктура“.

Съдът намира, че на основание чл. 20а, ал. 2 ПОДКС следва да бъде отправена покана да предложат становища по предмета на делото следните неправителствени, съсловни, синдикални и други организации: Съюза на юристите в България, фондация „Български адвокати за правата на човека“, Съюза на българските автомобилисти и Българския автомобилен съюз.

На основание чл. 20а, ал. 3 ПОДКС съдът преценява, че следва да бъде отправена покана да дадат писмено правно мнение по предмета на делото следните изтъкнати специалисти от науката и практиката: проф. д.ю.н Цветан Сивков, проф. д-р Виолета Бакалова, проф. д-р Дарина Зиновиева, проф. д-р Емилия Панайотова, проф. д-р Пенчо Пенев, проф. д-р Пламен Киров, проф. д-р Снежана Начева, проф. д-р Христина

Балабанова, доц. д-р Деяна Марчева, доц. д-р Зорница Йорданова, доц. д-р Наталия Киселова и доц. д-р Юрий Кучев.

По изложените съображения и на основание чл. 19, ал. 1 ЗКС Конституционният съд

ОПРЕДЕЛИ:

Допуска за разглеждане по същество искането на омбудсмана на Република България за установяване на противоконституционност на чл. 10, ал. 16 от Закона за пътищата (обн. ДВ, бр. 26 от 29.03.2000 г., посл. изм. и доп. ДВ, бр. 23 от 19.03.2021 г.).

Конституира като заинтересувани институции по делото Народното събрание, президента, Министерския съвет, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на вътрешните работи, министъра на транспорта и съобщенията, Върховния касационен съд, Върховния административен съд, Висшия адвокатски съвет и Агенция „Пътна инфраструктура“, на които да се изпратят преписи от искането и от определението, като им се дава възможност в 30-дневен срок да представят писмени становища по предмета на делото.

Отправя покана до Съюза на юристите в България, фондация „Български адвокати за правата на човека“, Съюза на българските автомобилисти и Българския автомобилен съюз, на които да се изпратят преписи от искането и от определението, като им се укаже, че в 30-дневен срок могат да предложат становища по предмета на делото.

Отправя покана до проф. д.ю.н Цветан Сивков, проф. д-р Виолета Бакалова, проф. д-р Дарина Зиновиева, проф. д-р Емилия Панайотова, проф. д-р Пенчо Пенев, проф. д-р Пламен Киров, проф. д-р Снежана Начева, проф. д-р Христина Балабанова, доц. д-р Деяна Марчева, доц. д-р Зорница Йорданова, доц. д-р Наталия Киселова и доц. д-р Юрий Кучев, на

които да се изпратят преписи от искането и от определението, в 30-дневен срок да дадат писмено правно мнение по предмета на делото.

Препис от определението да се изпрати на вносителя на искането, който в 30-дневен срок може да представи допълнителни съображения.

Председател:

Павлина Панова